

System edukacji w Polsce

Przewodnik dla absolwentów szkół podstawowych

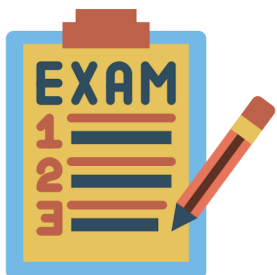

Z pasji do uczenia®

System edukacji w Polsce - informacje ogólne

1

Wychowanie
przedszkolne

Egzamin
ósmoklasisty

Szkoła
podstawowa

2

3

Szkoła
ponadpodstawowa

Z pasji do uczenia®

Ukończenie szkoły podstawowej

- ✓ Pod koniec roku szkolnego w ósmej klasie uczniowie podchodzą do egzaminu ósmoklasisty. Jest to egzamin powszechny, obowiązkowy - każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę.
- ✓ Egzamin obejmuje trzy przedmioty obowiązkowe: język polski, matematykę oraz wybrany przez ucznia język obcy.
- ✓ Wyniki uzyskane na egzaminie oraz oceny końcowe na świadectwie ukończenia szkoły podstawowej są podstawą do podejmowania nauki na kolejnym etapie kształcenia, czyli w szkole ponadpodstawowej.

Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych

Uczniowie są przyjmowani do szkół ponadpodstawowych:

- ✓ do liceum ogólnokształcącego - na podstawie dokumentów,
- ✓ do technikum, szkoły branżowej I stopnia, szkoły branżowej II stopnia i szkoły policealnej - na podstawie dokumentów oraz zaświadczenia lekarskiego zawierającego orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu.
- ✓ Jeżeli uczeń cudzoziemski nie kończy szkoły podstawowej w Polsce (nie ma świadectwa ukończenia polskiej szkoły podstawowej, nie pisał egzaminu ósmoklasisty), wówczas nie bierze udziału w powszechnej rekrutacji. Do szkoły ponadpodstawowej jest przyjmowany na podstawie decyzji dyrektora szkoły.

Z pasji do uczenia®

Rekrutacja - punkty do zdobycia

Do szkoły ponadpodstawowej bierzemy pod uwagę:

- ✓ wyniki z egzaminu ósmoklasisty – max 100pkt
- ✓ aktywność na rzecz innych ludzi – 3 pkt
- ✓ świadectwo z wyróżnieniem (tzw. pasek) – 7 pkt
- ✓ szczególne osiągnięcia (konkursy, olimpiady) - max 18 pkt
- ✓ oceny z 4 przedmiotów: z języka polskiego, matematyki i dwóch wybranych zajęć edukacyjnych (określa dyrektor szkoły średniej)

Rekrutacja - punkty do zdobycia

- ✓ Warto wcześniej spróbować oszacować swoje punkty i porównać je z progami punktowymi przyjętymi w preferowanych szkołach/klasach.
- ✓ Do każdej z klas/szkół liczą się różne przedmioty (obowiązkowo język polski i matematyka, poza tym język obcy oraz przedmiot, jaki określi dyrektor w danej szkole), a więc ostatecznie ilość punktów do każdej z klas/szkół może się trochę różnić.

Kryteria wyboru szkoły ponadpodstawowej

Wybór zawodu oraz dalszego kształcenia jest bardzo ważną decyzją, ponieważ dotyczy przyszłości. Przemyślana decyzja będzie kluczem do satysfakcji z wykonywanej pracy.

Pod uwagę warto wziąć więc:

- a) swoje zasoby, czyli: zainteresowania, uzdolnienia, temperament, umiejętności, osobowość, poziom wiedzy szkolnej oraz stan zdrowia;
- b) znajomość zawodów, czyli informacje zdobyte na temat ich środowiska pracy, zadań i czynności, możliwości zatrudnienia na rynku pracy, zarobków;
- c) ścieżki edukacji, czyli drogę, jaką trzeba pokonać, aby zdobyć wymarzony zawód.

Z pasji do uczenia®

Co wziąć pod uwagę przy wyborze szkoły?

- ✓ opinię o szkole (nauczycieli, uczniów, absolwentów, rodziców)
- ✓ odległość szkoły od miejsca zamieszkania i dojazd lub możliwość pobytu w bursie/ internacie
- ✓ wyposażenie pracowni, czy jest sala gimnastyczna
- ✓ czy jest stołówka, sklepik szkolny lub sklep w pobliżu, aby mieć możliwość zakupu żywności (nauka często trwa do popołudnia)
- ✓ jakich języków obcych naucza się w danej szkole
- ✓ czy organizowane są wycieczki i wymiany międzynarodowe
- ✓ jak działają organizacje uczniowskie

Z pasji do uczenia®

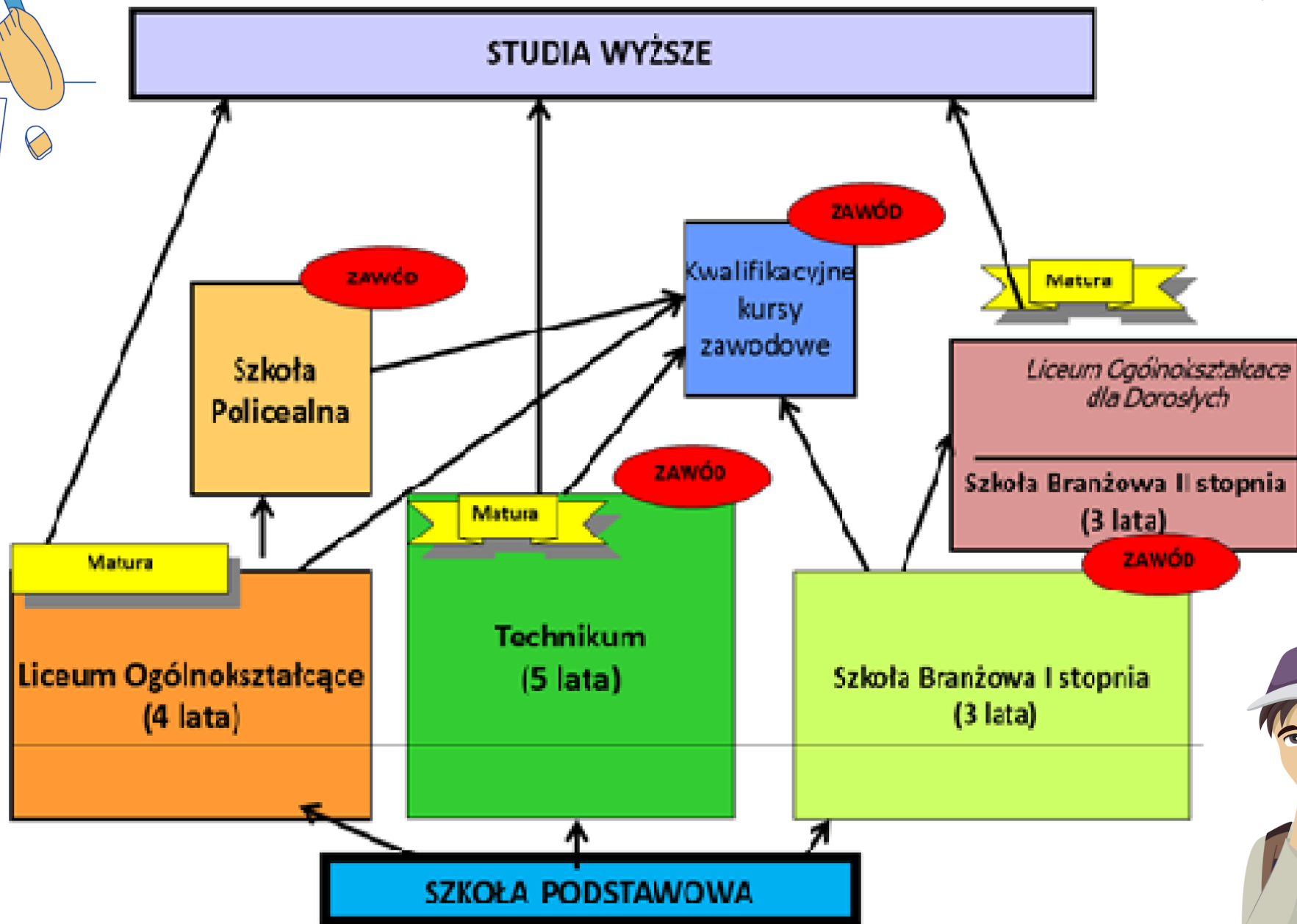

Czego **nie brać** pod uwagę przy wyborze szkoły?

Nie warto sugerować się następującymi sprawami:

- ✓ wybiera się tam Twój najlepszy kolega/koleżanka – to co jest dobre dla kolegi/koleżanki niekoniecznie będzie odpowiednie dla Ciebie,
- ✓ presją rodziców – jakkolwiek rodzice to bardzo ważni doradcy w życiu, to jednak wybór szkoły i nasza zawodowa przyszłość musi być zgodna z Twoimi zainteresowaniami i możliwościami,
- ✓ presją czasu - nie wybieraj „czegokolwiek” - pośpiech nie jest najlepszym doradcą, odpowiednio wcześniej przemyśl sprawę wyboru szkoły,
- ✓ bagatelizowanie swoich przeciwwskazań zdrowotnych – jeśli masz pewne ograniczenia, trudności lub wyzwania zdrowotne weź je pod uwagę, gdyż mogą się okazać istotną przeszkodą w wykonywaniu zawodu

Z paży do uczenia®

Liceum ogólnokształcące

✓ Liceum ogólnokształcące to czteroletnia szkoła ponadpodstawowa, w której uczniowie kształceni są zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego. Z niektórych przedmiotów realizowany jest program rozszerzony.

✓ Szkoła ta przygotowuje uczniów do egzaminu maturalnego. Pozytywny wynik egzaminu maturalnego (czyli: otrzymanie świadectwa dojrzałości) jest warunkiem rozpoczęcia studiów na wybranej polskiej uczelni.

✓ Absolwent liceum ogólnokształcącego może podjąć naukę w szkole policealnej (nie musi posiadać matury), aby uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie szkolnictwa branżowego. Może także kontynuować naukę na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

✓ Ukończenie liceum ogólnokształcącego daje wykształcenie ogólne średnie, (czyli: nie daje konkretnego zawodu).

Z pasji do uczenia®

Matura

- ✓ Egzamin maturalny nie jest obowiązkowy - każdy absolwent szkoły ponadpodstawowej (liceum ogólnokształcącego dla młodzieży, technikum, branżowej szkoły II stopnia, liceum ogólnokształcącego dla dorosłych) samodzielnie podejmuje decyzję o przystąpieniu do niego.
- ✓ Matura nie jest warunkiem ukończenia szkoły średniej, o tym decyduje klasyfikacja końcowa w ostatniej klasie szkoły średniej.
- ✓ Cudzoziemcy mają prawo do dostosowania warunków na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej szkoły, tj. wydłużony czas przeprowadzenia egzaminu, możliwość korzystania ze słownika dwujęzycznego.

Technikum

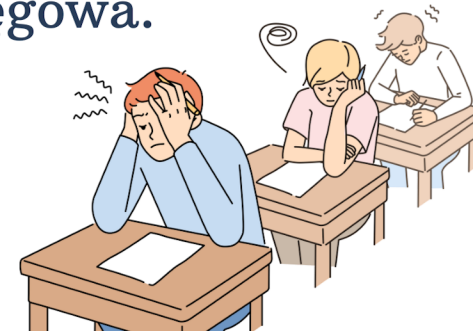
- ✓ Technikum jest pięcioletnią szkołą ponadpodstawową, w której uczniowie kształcą się w wybranym zawodzie szkolnictwa branżowego.
- ✓ Po ukończeniu technikum uczniowie mają kwalifikacje zawodowe, mogą podjąć pracę; mogą także podchodzić do zdawania matury i podjąć studia.
- ✓ Ukończenie technikum daje wykształcenie średnie branżowe, a tym samym daje kwalifikacje do wykonywania konkretnego zawodu.
- ✓ Uczniowie technikum zdają w trakcie nauki zewnętrzny egzamin państwowy przeprowadzany przez okręgową komisję egzaminacyjną. Pozytywny wynik egzaminów zawodowych oraz ukończenie szkoły dają absolwentowi tytuł technika.
- ✓ W technikum uczeń uczy się przedmiotów ogólnych oraz zawodowych, a także odbywa praktykę zawodową.

Z pasji do uczenia®

Egzamin zawodowy

- ✓ Egzamin zawodowy składa się z części pisemnej i części praktycznej.
- ✓ Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu pisemnego z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego – tj. przy komputerze.
- ✓ Część pisemna trwa 60 minut i przeprowadzana jest w formie testu składającego się z 40 zadań zamkniętych zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna odpowiedź jest prawidłowa.
- ✓ Aby zdać egzamin zawodowy, należy uzyskać:
  - z części pisemnej – co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania oraz
  - z części praktycznej – co najmniej 75% punktów możliwych do uzyskania.Wynik egzaminu zawodowego ustala i przekazuje komisja okręgowa.

Szkoła branżowa I stopnia

✓ Nauka w branżowej szkole I stopnia trwa 3 lata i obejmuje kształcenie ogólne oraz zawodowe zgodnie klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego.

✓ Kształcenie zawodowe praktyczne tzw. praktyczna nauka zawodu może odbywać się w szkole, u pracodawców (jako młodociani pracownicy), centrach kształcenia zawodowego lub placówkach kształcenia ustawicznego.

✓ Po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia i zdaniu egzaminu zawodowego absolwent uzyska dyplom zawodowy lub odpowiednio świadectwo czeladnicze, a także uzyskuje wykształcenie zasadnicze branżowe.

✓ Absolwent branżowej szkoły I stopnia, może podjąć pracę albo kontynuować naukę w branżowej szkole II stopnia lub liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, a także zmienić lub uzupełnić kwalifikacje na kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

Szkoła branżowa II stopnia

- ✓ 2-letnia branżowa szkoła II stopnia jest przeznaczona dla absolwentów branżowej szkoły I stopnia, którzy zdali egzamin zawodowy w zakresie pierwszej kwalifikacji w zawodzie nauczonym (kontynuowanym) w branżowej szkole II stopnia.
- ✓ Słuchacze zdają zewnętrzny egzamin państwowy przeprowadzany przez okręgową komisję egzaminacyjną. Po pomyślnie zdanym egzaminie zawodowym oraz ukończeniu szkoły absolwent branżowej szkoły II stopnia uzyskuje tytuł technika.
- ✓ Absolwent branżowej szkoły II stopnia uzyskuje wykształcenie średnie branżowe i może przystąpić do egzaminu maturalnego, a po uzyskaniu świadectwa dojrzałości - pójść na studia.

Z pasji do uczenia®

Szkoła policealna

- ✓ Ten typ szkoły przeznaczony jest dla osób posiadających wykształcenie średnie ogólne lub średnie branżowe (nie trzeba posiadać matury).
- ✓ Pozwala na uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe/ dyplomu zawodowego po zdaniu ogólnopolskiego egzaminu.
- ✓ Nauka w szkole policealnej trwa od 1 roku do 2,5 lat.
- ✓ Uczniowie szkół policealnych zdają takie same egzaminy zawodowe jak uczniowie szkół branżowych oraz techników.

Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy

- ✓ Przeznaczona jest dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną w tym m.in. z autyzmem.
- ✓ Nauka w szkole trwa 3 lata (z możliwością przedłużenia etapu edukacyjnego o 1 rok). Opiera się na programach edukacyjno-terapeutycznych opracowanych indywidualnie dla każdego ucznia.
- ✓ Zadaniem szkoły jest przygotowanie ucznia do podjęcia samodzielnej lub wspomagananej pracy na wolnym lub chronionym rynku pracy.
- ✓ Absolwent otrzymuje świadectwo potwierdzające przysposobienie do pracy (bez egzaminów).

Z pasji do uczenia®

Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy

- ✓ Przysposobienie do pracy polega na: kształtowaniu właściwej postawy wobec pracy, przyswajaniu podstawowej wiedzy na temat pracy, poznawaniu typowych sytuacji związanych z pracą, uczeniu odpowiedzialności i wykonywania różnych prac, uczeniu podstaw ekonomii jak i zarządzania pieniędzmi, zdobywaniu umiejętności pracy w grupie, uczeniu wykonywania codziennych obowiązków domowych.
- ✓ Uczniowie uczęszczają na zajęcia edukacyjne, rewalidacyjne, sportowe, kształtujące kreatywność (np. plastyka, muzyka).

Z pasji do uczenia®

Rola rodzica w wyborze dalszego kształcenia

- ✓ Pozwól dziecku na samodzielne dokonanie wyboru na drodze jego rozwoju zawodowego. Pozwól mu realizować jego pragnienia i marzenia, a nie Twoje plany i ambicje.
- ✓ Pomóż dziecku ocenić jego potencjał - mocne strony, zainteresowania, uzdolnienia, cechy charakteru.
- ✓ Zawsze wspieraj swoje dziecko - zarówno w chwilach sukcesu, jak i w przypadku porażek i problemów.
- ✓ Wraz z dzieckiem zbierz informacje o sieci szkół, warunkach nauki oraz zasadach rekrutacji.
- ✓ Zaproponuj dziecku pomoc w tworzeniu planu dostania się do wymarzonej szkoły. Stwórzcie “plan awaryjny”, w którym opracujecie alternatywny scenariusz dla wybranej drogi kształcenia.

Z pasji do uczenia®

